

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นเครื่องมืออันสำคัญที่จะช่วยพัฒนากำลังคน เศรษฐกิจ การเมือง สังคม และศิลปวัฒนธรรมของชาติให้เจริญรุ่งเรือง สังคมใดก็ตามถ้าพลเมืองด้อยการศึกษา สังคมนั้นมักจะประสบปัญหาในด้านต่าง ๆ เช่น ปัญหาเศรษฐกิจ ปัญหาสุขภาพ ปัญหาสังคม เป็นต้น ดังนั้นการศึกษาจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความเจริญก้าวหน้าของสังคม (สมสมัย แห่งชน 2529 : 16) สถาบันการศึกษาที่มีผลต่อความเจริญก้าวหน้าของสังคม และมีความสำคัญในการพัฒนาประเทศอย่างมากสถาบันหนึ่งคือ วิทยาลัยครู ซึ่งเป็นสถานศึกษาประเภทหนึ่ง ในสถาบันฝึกหัดครู และนอกเหนือจากจะมีบทบาทสำคัญในการที่จะช่วยแก้ปัญหาการพัฒนาการศึกษาโดยตรงแล้ว ยังเป็นสถาบันที่มีหน้าที่ ความรับผิดชอบในการผลิต ผู้ที่มีความรู้ ความสามารถไปรับใช้ประเทศชาติ มีโอกาสใกล้ชิดกับชาวชนบท และมีโอกาสรับทราบปัญหาและสนองความต้องการของชาวชนบทได้อย่างกว้างขวางและทั่วถึง ทั้งนี้เพราะวิทยาลัยครูกระจัดกระจายในจังหวัดต่าง ๆ ทั่วประเทศ (ปาพจน์ ไสภณ 2526 : 15) วิทยาลัยครูจึงมีเป้าหมายสำคัญในการผลิตครู เพื่อพัฒนาชุมชน และเป็นแกนนำความคิดทางวิชาการผ่านโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ไปสู่การพัฒนาชุมชน วิทยาลัยครูจึงเป็นสถาบันการศึกษาที่มีความสำคัญในส่วนภูมิภาคมาก

"วิทยาลัยครู" เป็นสถาบันอุดมศึกษาด้านการผลิตครูรายใหญ่ของประเทศที่มีปริมาณการผลิตสูง จนอาจกล่าวได้ว่าครูประจำการที่อยู่ทั่วทุกแห่ง เป็นผลผลิตของวิทยาลัยครู แต่เนื่องจากปัจจุบันเกิดปัญหาการผลิตครูเกินอัตราความต้องการของสังคม สาเหตุเพราะมีสถาบันการศึกษาจำนวนมากแห่งที่ได้ผลิตครูออกมา จึงทำให้มีการผลิตครูโดยขาดการประสานงานด้านการผลิตและควบคุมปริมาณการผลิต จึงก่อให้เกิดปัญหาครูล้นงาน (กองวิจัยการศึกษา 2518 : 56) และถึงแม้ว่าในระยะต่อมาวิทยาลัยครูได้พยายามแก้ปัญหา โดยการลดปริมาณการรับนักศึกษาครูลงและมุ่งเน้นด้านคุณภาพของนักศึกษาครูให้มากขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2520 : 60-63) แต่ก็ยังได้รับการวิพากษ์วิจารณ์ว่า วิทยาลัยครูใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ทั้งทางด้านบุคคลากร อาคารสถานที่และอื่น ๆ ไม่คุ้มค่าเท่าที่ควร

จากปัญหาการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสังคม ตลอดจนปัญหาด้านการผลิตครูของสถาบันผลิตครูดังกล่าวข้างต้น จึงทำให้วิทยาลัยครูต้องปรับปรุง เปลี่ยนแปลง เพื่อให้ทันกับปัญหาที่เกิดขึ้น วิทยาลัยครูจึงได้ขยายฐานจากการฝึกหัดครูไปสู่การให้การศึกษาในสาขาวิชาอื่น ๆ สำหรับท้องถิ่นที่วิทยาลัยครูตั้งอยู่ ซึ่งมีอัตราส่วนประมาณ 2 จังหวัดต่อวิทยาลัยครู 1 วิทยาลัย และมีความพร้อมในด้านบุคลากร อาคารสถานที่ และวัสดุอุปกรณ์พอสมควร ได้มีการจัดสรรทรัพยากรอย่างถูกต้องและเหมาะสมแล้ว ก็เป็นที่เชื่อมั่นได้ว่า จะสามารถจัดการศึกษาจากสาขาวิชาการอื่น ๆ ตามความต้องการของท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี ดังนั้นวิทยาลัยจึงได้ร่วมมือกับกรมการฝึกหัดครูทำการศึกษาวิจัยถึงความต้องการในสาขาวิชาการต่าง ๆ ในท้องถิ่นที่แต่ละวิทยาลัยครูตั้งอยู่ และผลการวิจัยพบว่าท้องถิ่นต่าง ๆ ที่วิทยาลัยครูตั้งอยู่ทั่วประเทศ ยังขาดกำลังคนในสาขาวิชาการต่าง ๆ เพื่อการพัฒนาท้องถิ่นอีกจำนวนมาก (หน่วยศึกษานิเทศก์กรมการฝึกหัดครู 2528 : 1) ด้วยเหตุผลดังกล่าวในแผนพัฒนาการศึกษา ระยะที่ 6 (พ.ศ. 2530 - 2534) ของกรมการฝึกหัดครูจึงได้ระบุนโยบายข้อหนึ่งไว้ว่า "ขยายการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาสาขาวิชาการต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นและสังคม" (กรมการฝึกหัดครู 2529 : 5) ซึ่งจะเห็นว่ามีผลสอดคล้องกับพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2527 มาตรา 5 ได้ระบุไว้ว่า "ให้วิทยาลัยครูเป็นสถานบันการศึกษาและวิจัย มีวัตถุประสงค์ให้การศึกษาวิชาการต่าง ๆ ตามความต้องการของท้องถิ่น และผลิตครูถึงระดับปริญญาตรี ทำการวิจัยส่งเสริมวิทยฐานะของครูอาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ทำนุบำรุงศิลป วัฒนธรรม และให้บริการวิชาการแก่สังคม" (ราชกิจจานุเบกษา 2527 : 2)

ดังนั้น สำหรับหลักสูตรสาขาวิชาการใหม่ของวิทยาลัยครูจะต้องมีการสร้างหลักสูตรขึ้นมาใหม่ เพราะหลักสูตรเดิมไม่มีเลย ทั้งนี้ เพราะหลักสูตรเป็นทิศทางของการจัดการเรียนการสอน คุณภาพของการศึกษาย่อมขึ้นอยู่กับคุณภาพของหลักสูตร และหลักสูตรที่ดีควรเป็นหลักสูตรที่สามารถพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ ทักษะ และทักษะที่จะนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อตนเอง และสังคม (สุมิตร คุณานุกร 2527 : 10) อย่างไรก็ตามหลักสูตรวิชาการต่าง ๆ ที่กรมการฝึกหัดครูได้จัดทำขึ้นนั้นได้ยึดปรัชญาความเป็นเลิศและเสรีภาพทางวิชาการ โดยมีจุดมุ่งหมายให้สอดคล้องกับหลักการในการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา และมาตรฐานทางวิชาการและวิชาชีพของสาขานั้น ๆ รวมทั้งเน้นการให้การศึกษาเพื่อสร้างเป็นคนดี มีความรู้ และทักษะความสามารถในเทคนิควิธีการจัดการงานอาชีพ และมีทัศนคติที่ดีต่อสาขาวิชาที่เลือกศึกษา (หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู 2529 : 2)

วิทยาลัยครูต่าง ๆ ได้เริ่มเปิดรับนักศึกษาในสาขาวิชาการต่าง ๆ ในปีการศึกษา 2528 และจากการได้สัมภาษณ์ผู้บริหารในระดับหัวหน้าภาควิชาของวิทยาลัยครูหลายแห่ง ปรากฏว่าสาขาวิชาที่นักศึกษาสนใจสมัครเข้าเรียนมากที่สุด คือ สาขาวิชานิเทศศาสตร์ ซึ่งข้อมูลนี้แสดงให้เห็นถึงค่านิยม และความต้องการของนักศึกษาในปัจจุบันนี้ และก็ปรากฏว่าสอดคล้องสัมพันธ์กับความนิยมของนักเรียนที่สมัครเข้าศึกษาต่อในสถานศึกษาของทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชน ที่ส่วนใหญ่มักจะเลือกเข้าศึกษาในคณะนิเทศศาสตร์ อันเป็นการแสดงให้เห็นว่า สาขาวิชา นิเทศศาสตร์ เป็นวิชาชีพที่ตรงกับความต้องการและค่านิยมของนักเรียน นิสิต นักศึกษา เป็นอย่างมาก และจากการได้สนทนากับนิสิตจากคณะนิเทศศาสตร์ ปรากฏว่าส่วนใหญ่มองมีความเชื่อเมื่อสำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาดังกล่าวแล้ว จะสามารถประกอบอาชีพอิสระต่าง ๆ ได้ และเป็นอาชีพที่ได้รับความตอบแทนสูงพอสมควร (กันตยา เพิ่มผล 2530 : 3) ดังนั้น เมื่อแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 สิ้นสุดลงในปี พ.ศ. 2529 ประเทศไทยได้เริ่มพลิกโฉมหน้าประเทศจากประเทศกำลังเข้าสู่อุตสาหกรรม เป็นกึ่งอุตสาหกรรมและเมื่อแผนพัฒนา ฉบับที่ 6 ได้เริ่มขึ้น ประเทศไทยจะเริ่มเป็นประเทศอุตสาหกรรมใหม่เช่นเดียวกับสิงคโปร์ ไต้หวัน และเกาหลีใต้ ขณะเดียวกันประเทศไทยก็จะเข้าสู่ยุคของเทคโนโลยีขั้นสูง มีการนำวิทยาการใหม่ ๆ ที่ก้าวหน้าเข้ามาใช้ในอุตสาหกรรมและการบริการมากขึ้น (ชวนะ ภวภานันท์ 2527 : 69)

ดังนั้นผลกระทบดังกล่าวข้างต้นย่อมเกิดขึ้นแก่ด้านการเรียนการสอนในทุกระดับที่ต้องผลิตทรัพยากรมนุษย์ออกไปรับใช้และร่วมชบวนการพัฒนาประเทศอีกด้วย ปัญหาที่ท้าทายการปรับปรุงหลักสูตรเพื่อให้สอดคล้องเป้าหมายของการพัฒนาประเทศก็คือ การให้นักเรียน นิสิต นักศึกษา ได้เข้าใจถึงบทบาทของคนที่จะมีต่อการพัฒนาประเทศและการดำรงชีวิตของตน ในทางเศรษฐกิจ การเมือง และสังคม เป็นหลักความจริงอยู่ประการหนึ่งว่า การเตรียมตัวให้นักเรียน นิสิต นักศึกษา ได้เข้าใจถึงบทบาทของคนที่จะมีต่อการพัฒนาประเทศ และการดำรงชีวิตของตน ในทางเศรษฐกิจ การเมือง และสังคมดังที่กล่าวแล้วนั้น หน้าที่ความรับผิดชอบก็คงหนีไม่พ้นผู้ที่มีอาชีพให้ความรู้และสอนสั่ง ตลอดจนอบรมบ่มนิสัยให้เป็นพลเมืองดี และทรัพยากรมนุษย์อันทรงคุณค่าของประเทศ คือครูนั่นเอง

ด้วยเหตุนี้ หากการผลิตบุคลากรเพื่อให้เป็นครู ซึ่งมีหน้าที่ต้องให้ความรู้และสั่งสอน ตลอดจนอบรมบ่มนิสัยประชากรภายในประเทศ ที่เข้ามารับการเรียนการสอนให้เป็นพลเมืองดี และทรัพยากรมนุษย์อันทรงคุณค่าของประเทศ จะได้ตระหนักถึงการนำเอาวิชาการทางวารสาร-

ศาสตร์และสื่อมวลชน เข้ามาประกอบในวิชาครูให้มากยิ่งขึ้น ก็จะทำให้ได้ครูที่มีสายตาไกล สามารถมองเห็นทิศทางการเปลี่ยนแปลงของสังคม และ เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศได้อย่างถูกต้อง ในระดับของการมองครูในฐานะเป็นปัจจัยหนึ่งของกระบวนการพัฒนาประเทศหรือสังคมส่วนรวม (macro-social or polar level) หากมองในระดับของบุคคล (micro-individual or automic level) ครูจะมีส่วนก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในตัวบุคคล คือตัวผู้รับการเรียนการสอนจากการรับเอาแนวความคิดใหม่ ๆ และถูกต้องที่มีผลกระทบต่อตัวของเขาเองและประเทศ หรือสังคมส่วนรวมตามกระบวนการทำให้เป็นคนทันสมัย (modernization) อีกทั้งตัวครูเอง และผู้รับการสอนจะเป็นปัจจัยที่ถ่วงดุลการ เสนอข่าวสารของสื่อมวลชนปัจจุบันซึ่งยังขาดการรับผิดชอบต่อสังคมเท่าที่ควร เนื่องจากยังเสนอข่าวสารที่มุ่งในทางธุรกิจเพื่อความอยู่รอดของสื่อมวลชนนั้น ๆ เป็นสำคัญให้มีความรับผิดชอบต่อสังคมมากขึ้น (ชวนะ ภวภานันท์ 2527 : 70)

บทบาทของสื่อสารมวลชนในสังคมนั้น เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปแล้วว่ามิใช่อิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ และพฤติกรรมของปัจเจกบุคคลและกลุ่มบุคคล ซึ่งจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงโดยส่วนรวมทั้งทางด้านวัฒนธรรม เศรษฐกิจ การเมือง การศึกษา และลักษณะความเป็นอยู่โดยทั่วไปของสังคม การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวอาจเป็นไปได้ทั้งในทางบวกหรือลบ คีขึ้นหรือเลวลง ก้าวหน้าหรือล้าหลัง อิทธิพลของสื่อมวลชนเปรียบเสมือนดาบสองคมที่ขึ้นอยู่กับผู้ใช้ วิธีการใช้ และจุดประสงค์ในการนำไปใช้

แนวความคิดหรือความพยายามที่จะนำเอากระบวนการสื่อสารมวลชน มาใช้ เป็นกลไกในการกระจายข่าวสาร โดยหวังผลที่จะโน้มน้าวให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในตัวผู้รับไปสู่สภาวะที่ดีขึ้นนั้นได้เป็นข้อปัญหาที่นักวิชาการสื่อสารมวลชนพยายามศึกษา หาข้อสรุปมาตลอด โดยเฉพาะในช่วงยี่สิบปีหลัง (พีระ จิโรโสภณ 2521 : 7) ในฐานะที่ประเทศไทยเป็นประเทศที่กำลังพัฒนา และในการพัฒนาสังคมทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับประเทศนั้น คนซึ่ง เป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งในกระบวนการพัฒนาจะต้องได้รับการพัฒนาเสียก่อน ทั้งนี้เพราะการพัฒนาจะต้องอาศัยความร่วมมือจากประชาชนที่ประชาชนจะสามารถให้ความร่วมมือกับรัฐได้ ประชาชนต้องมีความรู้ (knowledge) มีทัศนคติ (attitude) ที่ดีต่อการพัฒนา ตลอดจนมีความเข้าใจ (understanding) ถึงความจำเป็น ความสำคัญ และแผนของโครงการพัฒนาเสียก่อน ประชาชนจึงจะปฏิบัติ (performance) ตามแผนการพัฒนาได้ ปัจจัยที่สำคัญในการพัฒนา ก็คือ ปัจจัยในเรื่องการสื่อสาร การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพจะสามารถพัฒนาความรู้ ทัศนคติตลอด

จนความเข้าใจของประชาชนได้ บทบาทของการสื่อสารในการพัฒนาสังคม ก่อให้เกิดการพัฒนาสาขาวิชาการด้านนิเทศศาสตร์แขนงใหม่คือ การสื่อสารเพื่อการพัฒนาหรือนิเทศศาสตร์พัฒนาการ (Development Communication) (ประมะ สดะเวทิน 2527 : 10) วิชาการด้านนี้พัฒนามาจากทฤษฎีในการใช้สื่อสารมวลชนเพื่อส่งเสริมการเกษตร และพัฒนาชนบทจัดได้ว่าเป็นแนวความคิดและแนวทางปฏิบัติใหม่ในวิชาการสื่อสารมวลชน ซึ่งถือเป็นนวัตกรรมในความพยายามที่จะนำเอากระบวนการสื่อสารและศักยภาพของสื่อต่าง ๆ ที่มีอยู่ มาใช้เป็นเครื่องมือส่งเสริมและตัวเร่งในอันที่จะก่อให้เกิดผลในการพัฒนาบุคคล พัฒนาชนบท และพัฒนาประเทศ เพื่อยกระดับความเป็นอยู่ของบุคคลในสังคมให้ดีขึ้น ทั้งนี้โดยยุทธวิธีในเชิงนิเทศศาสตร์ทุกรูปแบบ เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายสื่อสารมวลชนต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นในรูปแบบสิ่งพิมพ์ การกระจายเสียง และภาพยนตร์ การแสดงต่าง ๆ หรือตัวบุคคลโดยตรงก็ดี จะถูกนำมาใช้เพื่อจุดประสงค์ในการนี้ อย่างแท้จริง (พีระ จิรโสภณ 2521 : 7)

แต่หลักสูตรสาขาวิชานิเทศศาสตร์ที่เปิดทำการสอนอยู่ในขณะนี้ ในระดับมหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชนซึ่งเปิดทำการสอนอยู่หลายแห่ง แต่ส่วนใหญ่สถานศึกษาเหล่านี้มักจะตั้งอยู่ในเมืองใหญ่ ๆ เช่น กรุงเทพฯ เชียงใหม่ เป็นต้น เนื้อหาสาระ ที่สอนจึงมุ่งสนองความต้องการของบุคคลในเมืองใหญ่ ๆ เท่านั้น เพราะเป็นสภาพแวดล้อมใกล้ตัว ดังนั้นเมื่อนักศึกษาจบออกไปแล้วโดยธรรมชาติมักจะออกไปประกอบอาชีพในเมือง แต่เมื่อมองออกไปถึงระดับต่างจังหวัด ท้องถิ่น งานด้านการสื่อสารและประชาสัมพันธ์ก็เข้าไปมีบทบาทอย่างมาก เพราะงานในชนบทที่ต้องการการสื่อสารยังมีอีกไม่น้อย การสื่อสารเพื่อการพัฒนาชนบทจึงมีความสำคัญยิ่ง จึงมีความต้องการผู้ที่มีความรู้และตั้งใจเพื่อชนบทอีกมาก และสามารถสื่อสารกับคนในท้องถิ่นนั้น ๆ ได้รู้เรื่อง เข้าใจ โดยใช้ภาษาที่ถูกต้องสามารถแปลงสารของรัฐบาลให้เป็นสารที่คนในท้องถิ่นนั้นสามารถรับได้ แต่ก็ยังขาดคนที่มีความรู้อย่างแท้จริงในด้านการสื่อสารการประชาสัมพันธ์ ถ้าเราสามารถสร้างคนที่มีความรู้ด้านการสื่อสารอย่างดี การพัฒนาท้องถิ่นก็จะได้ผลแต่การที่เราเอาคนที่มีความรู้ในเมือง ซึ่งมีสภาพแวดล้อมแตกต่างกับท้องถิ่น ออกไปพัฒนาท้องถิ่นการสื่อสารจะได้ผลและประสบความสำเร็จได้อย่างไร (มรกต จันทร์ไทย, รัชฎาภรณ์ คำเครื่อง 2530 : 2)

เนื่องจากหลักสูตรสาขาวิชานิเทศศาสตร์ของวิทยาลัยครู เป็นหลักสูตรที่เริ่มเปิดทำการสอนเมื่อปี 2528 นี้ หลักสูตรที่ใช้สอนถึงแม้จะมีขั้นตอนการจัดทำหลักสูตร เป็นอย่างดีแล้ว

ก็ตาม แต่หลักสูตรจะสำเร็จไปได้ด้วยดีไม่ได้ ถ้าผลผลิตหรือบัณฑิตที่จบออกไปนั้นไม่มีคุณภาพ และไม่ได้นำความรู้ ความสามารถไปใช้ให้สอดคล้องและตอบสนองต่อความต้องการของท้องถิ่น หรือสังคมอย่างแท้จริง แนวความคิดเรื่องการสื่อสาร เพื่อการพัฒนาหรือการใช้สื่อมวลชน เพื่อการพัฒนาประเทศนั้น ควรจะเป็นที่รับรู้ ยอมรับ และสนับสนุนจากผู้บริหารในด้านสื่อมวลชน แขนงต่าง ๆ ผู้บริหาร และผู้ที่ทำหน้าที่ให้การศึกษา ดังนั้นผู้ที่สามารถให้ข้อมูลได้ดีที่สุด เกี่ยวกับการผลิตบัณฑิตในหลักสูตรสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ เพื่อที่จะให้เป็นนักสื่อสารพัฒนาการคือ ผู้บริหาร และอาจารย์ในสาขานั้น

จากความสำเร็จและเหตุผลที่กล่าวมาแล้ว ผู้วิจัย เห็นว่าการผลิตบัณฑิต เพื่อให้ออกมา เป็นนักสื่อสารพัฒนาการในระดับท้องถิ่นตามแนวคิดที่จะใช้กระบวนการสื่อสารไปสนับสนุนการพัฒนาท้องถิ่นนั้น เป็นเรื่องน่าสนใจ ผู้วิจัยจึง เลือกที่จะศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ เกี่ยวกับการผลิตบัณฑิต เพื่อให้เป็นนักสื่อสารพัฒนาการในระดับท้องถิ่น ทั้งนี้เพื่อหาข้อมูลเบื้องต้น สำหรับการพัฒนา ปรับปรุง และหาแนวทางแก้ไข เพื่อให้บัณฑิตที่จบหลักสูตรสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ ในวิทยาลัยครู ออกไปเป็นนักสื่อสารพัฒนาการ เพื่อรับใช้ท้องถิ่นและประเทศชาติอย่างแท้จริง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อทราบถึงความคิดเห็นของผู้บริหาร เกี่ยวกับการผลิตบัณฑิต เพื่อเป็นนักสื่อสารพัฒนาการ ในระดับท้องถิ่น
2. เพื่อทราบถึงความคิดเห็นของอาจารย์สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ของวิทยาลัยครู เกี่ยวกับการผลิตบัณฑิตเพื่อเป็นนักสื่อสารพัฒนาการ ในระดับท้องถิ่น
3. เพื่อทราบถึงข้อมูลเกี่ยวกับการเรียนการสอน และแนวโน้มในการผลิตบัณฑิต เพื่อเป็นนักสื่อสารพัฒนาการ ในระดับท้องถิ่น
4. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ของวิทยาลัยครู เกี่ยวกับการผลิตบัณฑิตเพื่อเป็นนักสื่อสารพัฒนาการ ในระดับท้องถิ่น
5. เพื่อทราบถึงปัญหาและข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการผลิตบัณฑิตสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ เพื่อเป็นนักสื่อสารพัฒนาการ ในระดับท้องถิ่น

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษา ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์สาขาวิชานิเทศศาสตร์ของวิทยาลัยครู 17 แห่ง ที่เปิดสอนสาขาวิชานิเทศศาสตร์ระดับอนุปริญญาตามหลักสูตรของสภาการฝึกหัดครู พุทธศักราช 2528 เกี่ยวกับการผลิตบัณฑิต เพื่อเป็นนักสื่อสารพัฒนาการในระดับท้องถิ่น

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. วิทยาลัยครูทั้ง 17 แห่ง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นวิทยาลัยครูที่เปิดทำการสอนสาขาวิชานิเทศศาสตร์ ระดับอนุปริญญา ในปีการศึกษา 2528 และ 2529 เท่านั้น
2. ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถาม และถือว่าเป็นข้อมูลที่ได้ตอบด้วยความจริงใจและไม่ขึ้นอยู่กัตัวแปรด้านเวลาและสถานที่

นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

ความคิดเห็น หมายถึง การตอบคำถามในลักษณะเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยใน 5 ระดับ คือ เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อย และไม่เห็นด้วยเลย

ผู้บริหาร หมายถึง อธิการ รองอธิการฝ่ายวิชาการ ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมวิชาการ หัวหน้าคณะวิชาวิทยาการจัดการ และหัวหน้าภาควิชาการสื่อสารและการประชาสัมพันธ์

อาจารย์ หมายถึง อาจารย์ที่ สอนสาขาวิชานิเทศศาสตร์ซึ่งแบ่งออกเป็นวิชาเอกวารสารและการประชาสัมพันธ์ และวิชาเอกศิลปะการสื่อสารและการโฆษณา รวมทั้งอาจารย์จากภาควิชาอื่นที่สอนในสาขาวิชานิเทศศาสตร์ด้วย

วิทยาลัยครู หมายถึง สถาบันการศึกษาและวิจัยของกรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการที่เปิดสอนสาขาวิชานิเทศศาสตร์ ระดับอนุปริญญา ตามหลักสูตรของการฝึกหัดครูฉบับพุทธศักราช 2528

นักสื่อสารพัฒนาการ หมายถึง เจ้าหน้าที่เผยแพร่ของหน่วยงานราชการและเอกชน นักประชาสัมพันธ์ในท้องถิ่น รวมทั้ง ผู้ที่ทำงานเกี่ยวกับสื่อมวลชนในท้องถิ่น เช่น นักหนังสือพิมพ์ นักจัดรายการวิทยุหรือโทรทัศน์ในท้องถิ่น

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. ผู้บริหารสามารถใช้ผลการวิจัยครั้งนี้ เป็นแนวทางในการวางแผนปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสาขาวิชานิเทศศาสตร์ ระดับอนุปริญญา ให้เหมาะสมและดียิ่งขึ้น
2. ผู้สอนสามารถนำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนสาขาวิชานิเทศศาสตร์ ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
3. กรรมการฝึกหัดครูสามารถนำผลการวิจัยมาใช้เพื่อเป็นแนวทาง ในการพิจารณาปรับปรุง และส่งเสริม คุณภาพหลักสูตรสาขาวิชานิเทศศาสตร์ ระดับอนุปริญญาให้มีประสิทธิภาพและได้มาตรฐานยิ่งขึ้น อีกทั้ง เป็นข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญส่วนหนึ่งในการสร้างหลักสูตรสาขาวิชานิเทศศาสตร์ระดับปริญญาตรีต่อไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย